

Den nye samarbejdspolitik

Vi lever i en postvestlig verden, hvor det er slut med at belære andre om vores værdier.

Hvis man ikke havde opdaget det, så var vores nu forhenværende eksportambassadør for Kina, Ritt Bjerregaard, så venlig at skære det ud i pap i forbindelse med den kinesiske udenrigsminister Yang Jiechis besøg i Danmark i oktober. Hun sagde lige ud til de danske medier, at udenrigsminister Villy Søvndal skulle lade være med at trampe rundt i Kinas krænkelser af menneskerettigheder under mødet, fordi det ville skade samhandlen med Kina.

For, som hun anførte, var der jo også ting, som kineserne kunne kritisere Danmark for: Såsom vores monark, der ikke er valgt; folkekirken, der som statskirke har en privilegeret særstatus i forhold til andre religioner i Danmark, eller for den sags skyld de mange arbejdsløse på kontanthjælp, der er isoleret fra det øvrige samfund. Med andre ord: Ingen demokratier er perfekte.

Så hvad skal man sige til sådan en udmelding?

Ja, så ubehageligt det end er, var hendes ord snarere en beskrivelse af de faktiske forhold i jernindustrien end hendes egen private mening. Således var Søvndal efter udenrigs-

ministerbesøget omhyggelig med at understrege, at han havde rost kineserne mindst ligeså meget som han havde revset dem. Havde Kina måske ikke i et forbløffende tempo løftet 300-400 mio. mennesker ud af fattigdom?

Og nej, hans ord indvarslede ikke en ny rød udenrigspolitisk kurs: Selv folk med korttidshukommelse vil huske, hvordan den russiske premierminister Vladimir Putin under sit besøg i Danmark nogle måneder forinden på pressemødet tilkendegav, at han og den danske statsminister Lars Løkke Rasmussen havde været enige i *alt*. Eller som han drilsk præciserede: Hvis de havde været uenige om noget, så havde han allerede glemt det.

Groft sagt: Forbi er de tider, hvor Danmark havde værdier. Nu har vi igen kun interesser.

Spørgsmålet er så, om det kan være anderledes? Den danske velfærdsstat bryder sammen, hvis ikke vi finder nye eksportmarkeder på et tidspunkt, hvor hele Europa er truet af recession. Og enhver, der har fulgt med, ved, at Kina og Rusland faktisk aktivt straffer dem, der kritiserer deres systematiske brud på menneskerettighederne. Norge blev ramt af sanktioner, da Nobels freds-

pris gik til den kinesiske systemkritiker Liu Xiaobo, og Danmarks afvisning af at udlevere tjetjeneren Akhmed Sakajev til retsforfølgelse betød syv magre år for dansk erhvervsliv i Rusland. Desuden kan hævdes, at vores kritik er ligegyldig: Liu Xiaobo er stadig i fængsel i Kina og Akhmed Sakajev gemmer sig såmænd stadig i London.

Men én ting er, at det måske ikke er det bedste tidspunkt at opdrage på dragen og bjørnen.

En anden ting er, hvordan vi begrundet det. Og her må det være på sin plads at gå i rette med Ritt Bjerregaard. Hendes ord om, at man også kan kritisere Danmark, er utilstedelige i den sammenhæng. Indirekte rummer de nemlig en påstand om, at vores demokrati ikke er spor bedre end kinesernes: Det er bare *anderledes*.

Intet kunne være mere forkert. Det er velkendt at totalitære og autoritære regimer i stor stil smykker sig med betegnelsen demokrati, men det skal da ikke forlede os andre til at overtage deres verbalakrobatik.

En sådan begrebsopløsning kan i værste fald føre til, at vi til sidst ikke aner, hvem vi selv er, og hvad vi og det øvrige vesten står for. Demokrati er ikke bare, hvad man synes. Der er grader af demokrati ja, men der findes ingen demokratiforsker, som vil skrive under på, at det er magtha-

verne i det pågældende land, der bestemmer, om landet er et demokrati. Minimumsstandarden for et demokrati er, at magthaverne kan afsættes ved et valg, hvor reelle modkandidater har mulighed for at stille op. Det gælder hverken i Kina eller i Rusland, og det er jo derfor, at det i Ruslands tilfælde, hvor præsidentvalget nærmer sig, er muligt at forudsige at Putin med garanti vinder.

Den farlige fristelse er, at vi for at føle os bedre tilpas ved vores udenrigspolitiske skifte (som skyldes Vestens svækkelse og intet andet) vil retfærdiggøre os med, at folk lever som de finder bedst, og det skal vi andre ikke blande os i. Det er en stor løgn. Der findes universelle værdier.

Der er ikke noget sted i verden, hvor folk gerne vil domineres af korrupte tyranner, der ikke kan afsættes. Intet sted, hvor de indsatte foretrækker domfældelse uden rettergang. Intet sted, hvor utro kvinder gerne vil stenes ihjel. Intet sted, hvor seere og lyttere foretrækker statspropaganda for reel information.

I skrivende stund risikerer tusinder af mennesker livet i Yemen og Syrien i kampen for frihedsrettigheder. Skal vi, der har fået dem foræret i vuggegave, så virkelig relatere deres betydning?

Navigator